

עטרת שלום

עלוך שביעי שיע"י מוסדות קאמפוא בארה"ק, רה' ארזי הבירה 48 ירושלים
בנשיאות ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פרשת תרומה

בס"ד, עש"ק פרשת תרומה
ה' אדר תש"ע - שנה א' גליון ה'

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש			
הרה"צ מוצ"ש	ר"ת	ירושלים	בית שמש
6:07	4:55	6:47	6:47
6:07	4:54	6:47	6:46
6:06	4:54	6:46	6:43
6:08	5:08	6:43	

נא לשמור על קדושת הגליון

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בתורת מתנת הנם, אבל לאחר שנברא האדם, נעשה אתערותא דלעילא רק ע"י שיעשה נחת רוח להקב"ה, עי"ז יהיה נמשך השפעות לו ולכל העולם כולו.

וזהו אמרו 'ויקחו לי תרומה' ופרש"י ז"ל לי לשמו. היינו שתכלית עבודת האדם שיראה לתקן ולעלות השכינה בחינת שמי, ע"י עסק התורה וקיום מצוותיה, ולזה כתוב לשון 'תרומה' כי הוא נוסריקון תרו"ם ה', לדמו שעיקר העבודה לעלות ה' אחרונה משם הוי"ה שהיא השכינה, 'מאת כל איש אשר ידבנו לבו' כל אחד לפי כוחו שיש לו בתורה ומצות.

וזהו מה שהקב"ה ביקש מישראל שיעלו מקודם מ"ן אתערותא דלתתא, כדי שיהיה לי מכם נחת רוח, וזהו שכתוב מתחילה 'תרומה' כי מדבר מאתערותא דלתתא, ועי"ז יורידו מ"ד אתערותא דלעילא, וזהו 'תקחו את תרומתי' שתקחו השפעות מלמעלה. ולזה כתוב 'ויקחו לי' ולא ויתנו, כי כל הכוונה מה שאני מבקש מכם, הוא רק כדי שתקחו מלמעלה כל השפעות טובות.

וזהו כמו שביארנו כמשנה דאבות, שאם הבנים והבני בנים מתנהגים בדרכי התורה והאבות, עי"ז נעשה עטרה והנאה לזקנים, בבחינת צדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה (ברכות יז.), ועי"ז 'תפארת בנים אבותם' שהאבות נעשים מליצי יושר לבניהם, ונמשך להם מלמעלה השפעות טובות.

הקב"ה יעזור שבזכות יומא דהילולא של זקני שהיה אחד מגדולי ופוסקי ישראל, וגם המשיך בחייו בפועל חסדים וטובות בין בגופו ובין בממונו, שנזכה לילך בדרכיו ובמעשיו הטובים, וישפיע עלינו השפעות טובות, וזכות אבות יגן עלינו, ובא לציון גואל בב"א.

(נאמרו בו' אדר תשס"ו לפ"ק)

דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי (כה ב.).

צריך לדעת טעם שינוי הלשון, שמתחלה כתוב 'תרומה' סתם, ואח"כ כתוב 'תרומתי' שהוא תרומה להקב"ה. ועוד צריך להבין למה כתוב 'ויקחו לי' ולא כתוב ויתנו לי.

ואפשר לומר, דהנה היום הוא יומא דהילולא של משה רבינו ע"ה, וזה ידוע מה דאיתא בתיקוני' (דף קיד.) שאתפשמותיה דמשה בכל דרא ודרא ובכל צדיק וצדיק, שבכל צדיק יש בו ניצוץ ממשוה רבינו, ועל ידי זה יש לו הכוח למסור את התורה לדורו, כפי מה שקיבל מרבותיו איש מפי איש עד משה רבינו שקיבל תורה מסיני, וכמו שאמרו חז"ל (ויק"ר כב א), שאפילו מה שתלמיד ותיק עתיד לומר לפני רבו, כולן נאמרו למשה בסיני.

וכן היום הוא יומא דהילולא של זקני הגה"ק רבי ישראל יצחק רייזמאן זצוק"ל שהיה דיין בעיה"ק ירושלים קרוב לארבעים שנה. וזה אמרו במסכת אבות (פ"ו מ"ח) אר"ש בן יהודה בשם רשב"י, הגוי והכוח והעושר והכבוד והחכמה והוקנה והשיבה והבנים, נאה לצדיקים ונאה לעולם וכו', ואומר 'עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם' (משלי יז ו) ע"ש. היינו שהגוי ו'עטרת זקנים', הוא כאשר ה'בני בנים' הולכים בדרך של האבות, ועי"ז 'תפארת בנים אבותם' היינו שהזקנים נותנים כוח לבנים, כי הבנים עשו נחת רוח להם, ונתנו כוח להאבות למעלה.

והביאור בזה שזה ידוע שעל ידי אתערותא דלתתא הנעשה ע"י קיום התורה והמצוות, נעשה נחת רוח להקב"ה, ועי"ז יש אתערותא דלעילא שנמשך למטה השפעות טובות, כמש"כ (בראשית ב ו) 'אד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה' שזה היה רק משום 'ואדם אין לעבוד את האדמה' ולכן נתן הקב"ה

דברי תורה מרבתינו זי"ע

וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם (כה ח)

ומצוה זאת על הציבור בזמן שהמלכות של ישראל מולכת, ואף שגם בזמן הזה יכולין להקריב קרבנות אף בזמן שאין בית, כי קדושת המקדש לא בטלה ויכולין לעשות כל הנ"ל, אף על פי כן מסורת לנו מאבותינו שלא ניבנה בית ולא נקריב קרבן בזמן הגלות, שלא יבואו ממאים ויטמאו המקדש ויעבדו שם פסילים, כי את זה לעומת זה עשה אלהים (קהלת ז ד), ואנו מייחלים ומצפים שיחזור המלכות לבעליה ויבנה המקדש מעשי ידי הקב"ה, בית ראשון ושני יחזור לנו מלך עליון במהרה בימים לא כביר, ומלך עליון ירחם.

(אוצר החיים' מרבנינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם (כה ח)

כלומר ידוע הוא שתכמה נקרא קודש. ושמעתי בשם הרב הקדוש רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא זלה"ה, שכל ימיו לא עשה שום סינוף להמתיק היצר הרע לצורך עבודת הבורא כ"ה, אלא בתכמה משכלת לבד המתיק את היצר הרע שלו, עד שסייע לו לצורך עבודת הבורא כ"ה, נמצא שעיקר עבודת הבורא כ"ה הוא בחכמה משכלת.

על זה אמר הקב"ה לישראל גם כן 'ועשו לי' כל עשיותיכם בתורה ועבודה שתעשו לי לשמו, יהיו ע"י 'מקדש' שהוא חכמה משכלת, ואז 'ושכנתי בתוכם' כל ימי חיכם עד מאה שנה.

(בן בית' מרבנינו אליעזר צבי מקאמרנא)

וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְּתוֹכְכֶם (כה ח)

ר"ל אמרו רז"ל (ירושלמי ברכות פ"ד ה"ה) בית המקדש שלמטה מכוון נגד בית המקדש שלמעלה. וידוע הוא שכל זמן שלא נגמר בנין בית המקדש עם כל הכלים שלמעלה, לא יכול לבוא משיח צדקינו, וצדיקים קדושי עליונים שבכל דור הדור, יש מהם שע"י עבודתם הגדולה נעשה איזה כלי רוחני בבית המקדש שלמעלה, היינו כי הבית המקדש בעצמה כבר נגמר ע"י התנאים ואמוראים בימי הגמרא, ומאז ועד עתה נעשים הכלים, ושמעתי מאמור"ר רבי יצחק יהודה יחיאל זלה"ה שרבינו רבי אלימלך מליזענסק זלה"ה אמר בשמחת תורה בשעת הקפות, שהכנים אז השולחן של בית המקדש, וכיצא בו בשאר צדיקי הדור. נמצא שתלוי בנין בית המקדש עם הכלים ע"י ישראל הקדושים, ומכל שכן בית המקדש שלמטה.

לזה אמר הכתוב הקדוש 'ועשו לי מקדש' בין מלמעלה ובין מלמטה שהם נגד נצח והוד, כנודע מה שכתב מרן האר"י זלה"ה שבית ראשון ושני שנחרבו, היו כנגד נצח והוד, שהם תמוז ואב, שבהם נחרבו שני בתי מקדשים. לזה אמר 'ועשו לי מקדש' בחזרה למעלה ולמטה, ואז יתקנו ב' המדות נצח והוד, ואז בודאי בלי ספק 'ושכנתי בתוכם'.

(בן בית' מרבנינו אליעזר צבי מקאמרנא)

וְעָשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים אֲמֹתַיִם וְחָצִי אֲרָבֹה וְחָצִי רְחִבּוֹ וְאֲמֹה וְחָצִי קְמוֹתוֹ (כה ח)

'ועשו ארון מלא ואז. וכתוב 'ועשו'. עיין בספר הגילגולים בלקומים בסופו, כי האדם יש לו נפש רוח נשמה וחיה, ומי שלא יהיה לו ארבע אלו לא יוכל להבין ולהשיג סתרי תורה, ובחינת נשמה לנשמה 'חיה' הוא מקיף מבחוץ, וגוף האדם הוא בחינת עין כמעט 'כי האדם עין השדה' (דברים כ"ט), ויש לו מבפנים נפש רוח נשמה, ומבחוץ נשמה לנשמה מקיף.

על כן היה שלשה ארונות, עץ באמצע הוא גוף האדם, ושנים של זהב נגד אורות פנימיים ומקיפים, ואח"כ לשום בתוכו התורה, כלומר מי שיש לו אור פנימי ואור מקיף משיג ידיעות התורה. ובוה יהיה מדרגתו עד שיגקה ויזכך גופו שיהיה במדרגות נפש. ובוה תבין 'משה משה' לא פסיק מעמא (וח"י קלה), כי הגוף שבין אור פנימי ואור מקיף חוז להיות ממש אור, והגוף לא היה מפסיק כלל בין שני האורות עיין שם.

ובזה אמרנו בארון כתיב 'ועשו' כי מצד משה לא היה צריך לשלשה ארונות, כי העץ לא היה מפסיק כלל, ולא היה בבחינת גוף, ולכן לא היה יכול לעשות הארון, אלא הם עשו ולא משה, כי משה משה לא פסיק כלל, ואין שום הפסק בין פנימי לחיצון המקיף.

(היכל הברכה' מרבנינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנֶנּוּ לְבֹו תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי (כה ב)

וענין תרומה ונדבת המשכן שבפרשיות תרומה תצוה, היו קודם חטא העגל, וענין משכן זה איננו גשמי, כי כבר היו מעותדים כולם לילך לגן עדן בחיותם, ושם יעמוד המשכן, וענין הקרבנות דלשם כמו מיכאל מקריב עד היום (תנינה יב:), לכך הכול מרמז אל השכינה, ואל אהבה ויראה בשלימות וכיוצא בו, והכול נאמר ועשית ועשית לשון יחיד למשה, שכבר נהפך בשרו וזכה למדרגה גדולה, ועל ידי צירופים ושמות ורעותין דלכא, יהיה מי שיהיה היה לו חלק במקדש משכן הזה, לפי אבר שתלוי באדם כך חלקו במשכן, והכל היה בדרך רוחני, ממוצע כדרך גן עדן ארצי.

ואף שאמרו 'קרב אתה ושמע' (דברים ה כד) בקבלת התורה, שלא רצו להעתיק בפחיתות מן הגשמי אל הרוחני, אלא בהדרגה בדרך נחת מעט מעט, אבל מכל מקום לא יצטרך למשכן גשמי כלל, וכל פרשת תרומה ובנין בדרך ממוצע, לעמוד הבנין בגן עדן, ובוה יתבאר לך כמה דקדוקים. אבל אחר שעשו העגל, 'ויקהל משה' וצוה להם על ל"ט מלאכות המשכן בגשמי בעשיה.

(זוהר ח' מרבנינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנֶנּוּ לְבֹו תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי (כה ב)

פירש"י ז"ל: לי לשמי. לכאורה מה הכוונה לי לשמי. והנה בזה"ק (ח"א כד) מבואר עה"פ (שמות ג טו) 'זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר' 'שמי' עם י"ה בני שם"ה, 'זכרי' עם ו"ה בני רמ"ה. ויש לומר ביאור הדבר דהנה איתא באור החיים הקדוש, כי בדבור 'אנכי נכללתי כל העשין, ובדבור 'לא יהיה לך' נכללתי כל הלא תעשין. והנה כאשר עשו בני ישראל את העגל, עברו על כל הלא תעשין כהנ"ל, כי בעבודה זרה נכללתי כל הלא תעשין. וזה מבואר במדרש (ש"מ"ר נא ד) עה"פ (במדבר א ג) 'משכן העדות' שהקב"ה כיפר להם על חטא העגל, ולכן צוה להם לעשות את המשכן. וזה שפירש"י ז"ל לי לשמי, היינו כדי לכפר על 'שמי' עם י"ה שהוא שם"ה לא תעשין, שקלקלו בוה ע"י חטא העגל.

עוד יש לומר בדברי רש"י הנ"ל. דלכאורה קשה, דהוי ליה לומר 'וינתנו לי תרומה' מהו 'ויקחו', גם מהו 'לי'. אלא דיש לומר דנרמזים כאן דברי חכמו"ל (קדוש"ד ג) שהנתון לאדם חשוב, הוה כאלו לקחו. וזה אמרו שע"י 'לי לשמי' שהקב"ה צוה לעשות משכן וכלים, ע"י ויהיה השראת השכינה בתוכו, והוה כאלו 'לקחו' ולא 'נתנו', כי כל מה שהם נותנים, לוקחים יותר ויותר זה פשוט.

(פרי חיים' מרבנינו חיים יעקב מקאמרנא)

דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנֶנּוּ לְבֹו תִקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי (כה ב)

אפשר לפרש בוה בדרך רמז, שזה ידוע מחכמו"ל (רש"י שמות ז טו), שאין שמו שלם ואין כסאו שלם עד שימחה שמו של עמלק, שרק י"ה הוא שלם וחסר ו"ה מזהם. וזה ידוע מברן הארז"ל (לקשי תורה ישעיה) שע"י נתינת צדקה נתמלא השם של הקב"ה, כמו"ש (ישעיה לב י) 'והיה מעשה הצדקה שלום' שע"י נתינת הצדקה נעשה השם שלום, כי זרוע אדם הנותן הוא בסוד ו', וה' אצבעות הנותנות הוא ה', וה' אצבעות המקבלות הוא ה', והפרוטה הוא ה', ולכן כתוב 'והיה' לשון שמחה (ב"ר מב ג), כי נעשה השם שלם.

וזה אפשר לפרש מה שפירש רש"י הקדוש 'לי לשמי', שע"י התרומה יהיה שמי בשלימות, וזה מרמז 'תרומה' שהוא אותיות תר"ם ו"ה, שצריך לרומם ולהשלים את שם הוי"ה. ולפי זה יובן שפיר מאמרם ז"ל במסכת בבא בתרא (דף י), תניא רבי יהודה אומר, גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה, שנאמר (ישעיה נא א) כה אמר ה' שמרו משפט כי קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות. שלכאורה קשה למה דוקא ע"י צדקה מקרבין את הגאולה, ולמה לא ע"י התורה"ק או מצוה אחרת. אבל לפי הנ"ל יובן כי ע"י נתינת צדקה נעשה השם הוי"ה בשלימות, ועי"ז נמחה עמלק ימ"ש, ולכן גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה. השם יתברך יעזור לנו לישועה שלימה במהרה אמן.

(מעשה שלום' מרבנינו שלום מקאמרנא)

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב'
לרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא ז"ע

דין ברכת אשר יצר ואלהי נשמה. סימן ו.

א. כשעשה צרכיו ושכח מלברך אשר יצר כל זמן שניזכר מברך, אם לא שכבר עשה צרכיו עוד הפעם ובירך:

כך פסק מרן הלבוש (סימן ד ס"א). וראיתי לחכם אחד (ר' מנחם די לונזאנו בהגהותיו על הלבוש הנקרא עדי זהב כ"י) שכתב שאם קודם ששכח עשה צרכיו ולא בירך עליהם שחייב לברך אשר יצר בבוקר אפילו בלילי טבת הארוכות ולא נאמר שעבר זמנה. ואני אומר שלא יברך כי עבר זמנה. ומנא אמינא לה דתנן (ברכות נא): מי שאכל ושכח ולא בירך עד מתי הוא יברך עד שיתעכל המזון שבמעינו, דהיינו שש שעות, והדברים קל וחומר ומה ברכת המזון שהוא מ"ע מן התורה כיון שעברו שש שעות לא מברך, ברכת אשר יצר שאינה אלא מדרבנן עאכ"ו שלא ימשך זמנה מערב עד בוקר, ומסתברא דוקא ברכת המזון הוא שזמנה שש שעות לפי שכל עוד שלא נתעכל המזון הוי זמנה אבל ברכת אשר יצר או אוכל תפוח אחד או שותה מים או יין שאינו צריך כל כך זמן להתעכל בפחות משעה אחד הוה הפסק ועבר זמנה ותנו לא מברך, עכ"ל.

ואני אומר וכי מה ענין זה לברכת המזון, שם נאמר ואכלת ושבעת, ואנן מברכין על השביעה וכשעבר השובע על מה יברך ואף שתקנו חכמים לברך על כזית זה הוא כדי שלא לחלק בין אוכל מעט להרבה, כי לפעמים יאכל מעט וישבע ממנו ויהיה תורת כל אחד בידו ולכן החמירו על כזית, אבל אחר העיכול שהוא רעב על מה יברך ולמה יתקנו חכמים ברכה על חנם, אבל בכאן מה חילוק יש בין רגע של אחר עשיית צרכיו בין עשר שעות אחר כך, אלא אם ניצרך עוד הפעם ונתעורר תאוותו לעשות צרכיו בודאי אסור לברך שהרי הוא אסור בכל דבר שבקדושה ומכש"כ כשכבר עשה צרכיו ובירך למאי דפסקינן לקמן (סימן ז ס"א) דאין צריך לברך אלא פעם אחת על עשיות צרכיו שני פעמים, בודאי כבר ניפטר מברכה שניה אבל לפסק מרן הש"ע (סימן ז ס"ג) שצריך לברך שני פעמים, בודאי אף אם נזכר לאחר שנה צריך לברך, כי מה נשתנה אותו רגע שלאחר עשיות צרכיו מן אחר שנה לסברא זאת, ובאמת שוה לברכת הגומל שיש לו לברך כל זמן שירצה אפילו אחר עשר שנים ויותר כמשמעות לשון הש"ע וטור (סימן רטו ס"ו) אבל לכתחלה אין לאחרה ויברך תיכף אשר יצר ולקמן א"ה נבאר הכל ביותר:

וכן הברכ"י סק"ג השיג על דבריו ע"ש.

ב. סדר הברכות ענט"י אשר יצר אלקי נשמה, וברכת אלקי נשמה הוא ברכה הסמוכה לחברתה לברכת אשר יצר, ואסור להפסיק ביניהם, ואין זה חסידות אלא מדינא דגמרא והמפסיק עושה פגם גדול:

כן מבואר ברא"ש (ש"ת כלל ד ס"א) ובכמה ראשונים וכן דעת מרן הקדוש האר"י ז"ל (פע"ח שער הברכות פ"ה ובשעה"כ ענין ברכת השחר ד"ה ברכת אלקי) וכל הגאונים, וקבלה ביד הגאונים שהוא סמוכה לאשר יצר וכן סדרם בעלי הגמרא (ברכות ס:) אשר יצר קודם אלקי נשמה, דהגמרא בא לסדרן על מה שהם באים אבל לא שיהיה חיוב לומר תיכף, בפרט בעוד שטמאתו עליו חלילה חלילה לברך שום דבר שבקדושה קודם שהעביר רוח רעה אלא דהם סדרו על עיקר חיוב שלהם, כי מתער לימא אלקי נשמה דהיינו שהחיוב בא על התעוררות שינתו, ולכן סידר אשר יצר קודם (השינה) [אלקי נשמה] אף שאין זה דרך כדי לסדר סדר החיוב כסדרן ודוק היטב, וקבלת הגאונים ומרן אלקי הקדוש האר"י ז"ל מכריע את הכל והמשנה עושה פגם ופירוד ועליו נאמר (משלי טו כח) ונרגן מפריד אלוף:

מעשה אבות

לדגל יומא דהילולא מהגה"ק רבי ישראל יצחק הלוי רייזמאן ז"ע

צדקה במקום רופא

מי לא הכיר את ר' יוסל ווינבערג ז"ל מירושלים שהיה גר בשכונת בית ישראל, והיה נקרא בפי כל המוכתר של השכונה. ר' יוסל איש סוחר ומסחרו היה בהכל, עם שדות וכתים בכסף בזהב בכל מה שהודמן לו זה היה מסחרו.

מידי פעם היה יוצא לנסיעות ארוכות מעיר לעיר מכפר לכפר כדרך הסוחרים.

פעם אחת יצא ר' יוסל ביום חם ושרבי, ובאותו יום היה צריך להיות גם בטבריה וגם בחיפה, שבימים ההם ארכו הנסיעות פי כמה מזמנינו וזה עייף אותו מאוד, ובהגיעו עייף ומותש לטבריה, הלך למבול בים הכנרת כדי להקל מעליו מהחום הכבד, ואיך שהוא טובל בכנרת נכנס מים לתוך האוזן ונשארו המים באוזן ומתעקשים מלצאת, ומי שלא ניסה זאת אינו יודע יסורים מה הם, שמאבדים את השמיעה והיסורים הם נוראים זה דופק כמו פמשים במוח ודוקר בעור התוף של האוזן ושוהף כמו אש.

ובימים ההם לא היה רופאים מומחים בכל הארץ, רק בבה"ח שערי צדק של ד"ר וואלך היה רופא מומחה שיכול למפל באוזן.

מיודענו ר' יוסל לא חשב הרבה, מיד תפס מוגית ומס לירושלים כדי שייספיק כמה שיותר מהר להגיע לשערי צדק לרופא המומחה, ועוד נתן לנהג המוגית בקשיש (טיפ) כדי למהר את הדרך, שבבעיות כאלה כמה שיותר מהר אפשר עוד להציל, כדי לא לאבד את שמיעת האוזן.

ובהגיעו לירושלים ירד במהירות לשערי צדק כדי לקחת מספר כדי להיכנס לרופא המומחה, אבל ר' יוסל לא היה היחיד שם, תור ארוך משתרך כדי להיכנס לרופא, וזה עוד יכול לקחת גם כמה שעות.

ר' יוסל הרי סוחר היה התחיל לעשות חשבון, מה יעשה בשעות האלו, הרי אפשר לתפוס עוד מסחר ולהרוויח בכמה שעות האלו עוד קצת כסף, יצא ר' יוסל משערי ביה"ח ומתכוון ללכת אנא ואנא, ולפתע פגש את הגה"ק רבי ישראל יצחק רייזמאן ז"ע, הראב"ד מעיר הקודש ירושלים, והיה הנבאי צדקה שהציל מאות משפחות שנשכר מטה להמם וידוע מצדקתו שעומדת לעד. תנה ר' יוסל את צרת האוזן ואת כל הסיפור מהאוזן, ויש עוד תור ארוך לרופא, וברכו רבינו ברפואה שלימה.

הגה"ק רבי ישראל יצחק ז"ע היה בעת עתה עסוק בלקבץ סכום נכבד לדבר מצוה, אמר לו רבינו: שחסר לו כעת סכום נכבד כדי להשלים הסכום. שאל לו ר' יוסל: כמה חסר לרבינו. ענה לו רבינו: שלש פונט. ר' יוסל שראש של סוחר היה לו עשה חישובים, הרי כל הסיפור מהאוזן יעלה פי כמה מזה שהרי לרופא לבד הוא צריך לשלם סכום של שלש פונט, ומה עם התרופות. מיד הוציא ר' יוסל הסכום שנקב לו רבינו, ונתן לו, וברכו בירכו שוה יהיה במקום הכסף לרופא, ואינו צריך עוד לרופא.

האמין ר' יוסל לדברי רבינו והלך לביתו לנוח מטרדת היום ומכאב האוזן, ואיך שהוא מחשב איך להגיע את אוזנו, מיד יצא לו כל המים שהצטברו באוזן, וברכת רבינו התקיימה במלואו והיה לפלא, והרפואה היה שלימה.

(דער אידישער שמראל)

רבינו ישראל יצחק ב"ר נתנאל הלוי רייזמאן ז' אדר תשכ"ט חבר בי דינא רבא וראב"ד פעה"ק ירושלים תובב"א

תולדותיו

רבינו הגאון הקדוש המקובל המפורסם רבי **ישראל יצחק הלוי רייזמאן** זצוק"ל נולד בירושלים בין החומות, לאביו הגה"ח רבי **נתנאל הלוי** זצוק"ל, שהיה חד מחסידי קמאי ודבוק ומקושר לצדיקי וגדולי פולין, כאשר עוד היה איתן מושבו בעיר הבירה ורשא, וזכה לשמש את הגה"ק בעל **החינושי הרי"ם** והסתופף בצילו של מ"מ בעל **השפת אמת**, וכן יצק מים ע"י הגאון ר' **אברהם מטשכנוב** והגאון ר' **ישעיה'לע פראגער**. ובערוב ימיו אה למושב לו פעה"ק ירושלים בין החומות, כאשר גם כאן הסתופף בצל גדולי עולם, כהגה"ק בעל **התורת חסד מלובלין** ועוד. ומעשה פלא מסופר על אודות לידת בנו רבינו זצוק"ל, כאשר נסע אביו מא"י לעיר גור שבפולין להסתופף בצל רבו הגה"ק בעל השפת אמת, צוה לו רבו שישלח מכתב לביתו זו אשתו, שתדע שעתידי לילד לה בן זכר, וגם כתב סדר הכיבודים ואיזה שם ליתן לרך הנולד, והיה פלא שאע"פ שהיה בערוב ימיו זכה לתפק בן, וגם רבו ידע שהוא זכר, ואכן ביום ל' שבט אדר"ח אדר תרמ"ט, נתמלא הבית אורה ונולד רבינו ז"ע, ונכנס בביתו של אאע"ה ביום ז' באדר, ויקרא שמו בישראל ישראל יצחק. כשהגיע רבינו לגיל המצות היה כבר בקי בגי' הבבות, ופקיע שמה שעתידי להיות לאחד מגדולי הדור. וזכה ונלקח לחתנו של הגאון המפורסם ר' **שלום לייב איזנבאך** זצ"ל בעמח"ס העמוקים על קדשים וטהרות יתכלת מרדכי ו'באר יצחק', בנו של הגה"ח ר' אברהם איזנבאך מפעסט אבי משפחת איזנבאך המפוארת בירושלים, וחתנו של הראב"ד הגאון ר' **אברהם אבא קוסבסקי** זצ"ל, שהיה מצד אשתו נכד בעל האור לשמים מאפטא והגאון בעל הפנים מאירות.

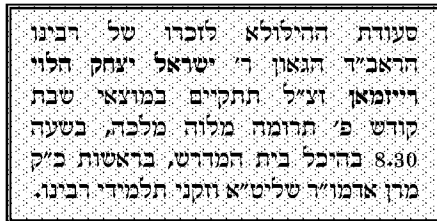
בנתיבות התורה

מיד לאחר חתונתו נתקבל רבינו להרביץ תורה בישיבה הגדול והמפורסמת 'תורת חיים' בעיר העתיקה בירושלים, ולמעלה משלשים שנה הגיד שם את שיעוריו בעיון ובעמקות על סדר השי"ס, וכן שיעוריו בשו"ע אורח חיים ויורה דעה. והעמיד תלמידים הרבה אשר עד היום מורים הוראה בישראל. רבינו קרא ושנה ושימש בצלו של רבו המובהק הגאון הגדול המפורסם בעל **התורת חסד מלובלין** זצ"ל, אשר חיבבו והוקירו מאד, ופעם אחת כאשר ראה בעל התורת חסד איך שרבינו שם לילות כימים ביגיעה עצומה בכל מכמני התורה, עד שאמר עליו: מקנא אני ברי ישראל יצחק שמתייגע על לימוד התורה בהתלהבות ובחשק נפלא, משא"כ אני כל מה שלמדתי פעם אחת שגור על פי, (כידוע שהיה לו זיכרון מופלא מאוד), וכל ימי חייו של רבינו כמעט שלא היה יום שלא הזכיר מימרא מפיו של רבו בעל התורת חסד, ואף ביקש לפני הסתלקותו שיעברו בלוויה ע"י קבר רבו להודיע לו על הסתלקותו.

בנתיבות הח"ן

רבינו היה מגדולי הדור בחכמת הקבלה, ויצק מים מגדול המקובלים בירושלים ר' **חיים שאול**

דוויק זצ"ל ולמד אצלו במשך שש שנים מחצות לילה עד אחר תפילת שחרית בכוונת הרשי"ש ז"ל, ומהס"ק ר' **שלמה אליעזר אלפנדרי** זצ"ל. וכן מפורסם ההגה"ה המדוקדקת שנערכה על ידו על שער היחודים מספה"ק יתבי מצותיך לרבינו איש האלקים **המהרי"א מקאמרנא** זיע"א, וכל ימיו לא עבר עליו חצות לילה בשינה, והיה עורך תיקון חצות בשק ואפר ובבכיות נוראות, להתאבל על צער השכינה וגלות ישראל. והיה בקי נפלא בכתבי מרן האריז"ל, ובכתבי ובסידורי מרן הרשי"ש ז"ל.

בנתיבות החסידות

רבינו הסתופף בצילו של הגה"ק ר' **אברהם שמחה מבארניוב** ז"ע, אשר בית מדרשו היה אבן שואבת לכל נקי הדעת שבירושלים, לשאוב מבאר הקודש. ומסופר שרבו מבארניוב אמר לו שבעת הסתלקותו ברצונו ליחד יחוד נורא אשר אפשר ליחדו רק אם יהיה יחידי בתדרו, ורבינו אשר לא מש ידו מרבו ובפרט ביומו האחרון בשכבו על ערש דוי, ובליל שבי"ק אור לט"ו אדר כאשר רבינו אך יצא לביתו לקדש על היין, והשאיר את רבו ביחידות לזמן מועט, ועד שחזר בחפזה היה כבר רבו בעלמא דקשות ויהי לפלא. וכן הסתופף בצילו של הרה"ק ר' **דוד צבי שלמה בידרמאן מלעלוב** זיע"א, אשר אף הוא הראה לו אותות חיבה, ופעם אחת כאשר נפל האבנט מרבינו הרכין הרה"ק מלעלוב להרימה וחגר את רבינו, באמרו: שבזה הוא מקיים מצות גלילת ספר תורה חי, ואף צוה לו שאחר חתונתו ילבש אנפלאות לבנות (וויסע זאקען) אפילו בימות החול, באמרו: שהוא ראוי לאותה איצטלא, וילך ברחוב עם מקל שלא להכשל בהליכה בין נשים. וכן הסתופף בצילו של הרה"ק ר' **שמחה בונם מאוטוצק** ז"ע, וכאשר הגיע לארץ הקודש הגה"ק בעל **האמרי אמת** ז"ע מיד ביטל רבינו את עצמו אליו, ואף יעץ ועזר לו לכוון את הישיבה המפורסמת 'שפת אמת', וגם לבנו מ"מ בעל **הבית ישראל** זיע"א היה רבינו נכנס אליו בכל ר"ח והיו משוחחים ביניהם בדברי תורה ובעניני השעה, ומסופר שפעם אחת בתג הסוכות בשלש לפנות בוקר כאשר בעל הבית ישראל עבר ע"י סוכתו של רבינו וראה שרבינו יושב והוגה בתורה בסוכה, אמר עליו: זהו הנני סוכה האמיתי ביותר, וגם הבית ישראל היה מבקר לעיתים בביתו, כמז"כ היה בידידות עם בעל **הלב שמחה** זיע"א.

בנתיבות ההוראה

גדולי וצדיקי הדור ראו ברבינו כמי שעתידי להורות בישראל, ולהיות משומרי החומות והיהדות הנאמנה פעה"ק ירושלים, כהשרף

מבריסק והגאב"ד ר' **יוסף חיים זונענפלד** זצ"ל אשר המליצו עליו והסמיכו להורות בישראל, אך בפועל כאשר ארי עלה מבבל הי"ה **המהרי"ץ דושינסקיא** זצ"ל נצטרף רבינו לחבר הבד"צ חסידים פעה"ק, כאשר שאר חברי הבד"צ נתפעמו מגודל חריפותו ופקחותו שירד עד לעומקה דדינא, וכפי שהתבטא הגאב"ד **הגרז"ר בענגיס** ר' ישראל יצחק'ל שלי עולה על כל הרבנים שבירושלים. ומאז לא נסגר דלתי ביתו כאשר אלפים באו לשמוע דבר ה' זו הלכה, והריצו אליו שאלות מכל קצוי תבל, ועד היום פסקיו ושמועתיו מתבדרין בי מדרשא בפי תלמידיו ושומעי לקחו המורים הוראות בישראל, והוא אשר זכה שהעמיד וכוון את הבית הגדול 'העדה החרדית' העומד לשם ולתפארת להגן מפני רוחות הרעות המנשבות בישראל, ומערכת הכשרות המפוארת. וכמז"כ נתקבל רבינו לרב ומורה הוראה דשכונת 'בתי ורשא', וקבע בבית המדרש חסידים מקום לתפילותיו עבודה שלבב זו תפלה. ואף הרביץ בבית המדרש 'קהל יראים' את שיעוריו הקבועים בגמ' ובפוסקים.

בנתיבות החסד

בתוך יומו המלא של רבינו, לא שכח רבינו את אחיו הנאנקים בצער, ואסף וקיבץ צדקות הרבה לעניי ירושלים עיה"ק, והיה מכתת רגליו על פתחי נדיבים להתרימם למען עניי עיה"ק. ועד שנתמנה רבינו לראב"ד בבד"ץ היה עוסק בצרכי צדקה בגלוי, וכשנתמנה לראב"ד היה עסק בצרכי צדקה בסתר, באומרו: לא מפני פחיתות כבוד איני עוסק בצרכי צדקה, אלא מפני השוחד. וסיפר חתנו כבנו רבינו הגה"ק רבי **שלום מקאמרנא** ז"ע, שביום הפורים היה מכתת לצרכי צדקה עד כמה דקות לפני השקיעה, שאפילו לא היה כמעט זמן לקיים מצות סעודת הפורים, באומרו: איך יכול אני ליישב בסעודת פורים כשצרכי עמך מרובים. ואפילו בשכבו על ערש דוי לפני פטירתו, אמר לחתנו ז"ע, שלא ישכח לבוא לעזרת תלמיד חכם מסוים השרוי בצער ובמצוק, וגם ידע להשכיל איך להעבירו בלי לביישו חי"ו, ובין זקני ירושלים מסופר הרבה מופתים שעשה רבינו ע"י נתינת צדקה.

הסתלקותו

בשנת תשכ"ט אור ל' אדר, השלים רבינו את שמונים שנות חייו המלאות, ואמר לאנשים אשר עמדו על ידו האם כבר יצא הכוכבים ונכנס יום ז' באדר יום פטירת משה רבינו ע"ה, שנולד ונסתלק ביום ז' באדר, גם אני אע"פ שנולדתי באדר"ח אדר אבל הכנסתי בביתו של אאע"ה היה ביום ז' באדר, שזהו נחשב כיום הלידה, ומשה רבינו ע"ה נולד מהול, ומיד בכניסת יום ז' באדר השיב רבינו את נשמתו ליוצרו, ואלפים ורבבות ורבנים ואדמו"רים ליוו את רבינו וביכו את גודל האבדה. השאיר אחריו את בתו היחידה אשר נשאת לרבינו הגה"ק רבי שלום מקאמרנא ז"ע, אביו של כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א, נכדו הגדול ומתלמידיו המובהקים של רבינו זיע"א.

שיבע שמחות

ברכת מזל טוב
להר"ר פרץ הכהן מאנטאר ר'גל נישואי בתו בשעטזמ"צ

ברכת מזל טוב
להר"ר שלמה גראס ר'גל הולדת בתו בשעטזמ"צ